

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, péntek 1908. december 4.

256. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A tenger mellék fejlesztése.

A mostanában felszínre lépő nagy, európai érdekű események lármás hangulatának háttérben észrevétlenül maradt egy interpelláció, melyet Hódy Gyula országos képviselő és publicista intézett a képviselőház keddi ülésén a kereskedelemügyi miniszterhez — a tengerparti ipar felkarolása érdekében.

Ez a kérdés az első gondolatra sokak előtt jelentéktelen kérdésnek tűnik fel, noha a tengerpart lakossága gazdaság-életi tevékenységének egy széleskörű s időhöz sem köthető mindennapi foglalkozásának feltételeit hordja magában.

Annak a kollektív munkaprogramnak, amely a tengerparton élő lakosság anyagi boldogulását van hivatva szolgálni, egyik fontos részét képezi e lakosság elfoglaltsága: — a halászat, amely stagnatív ma is olyan szűk körre szorítódik a magyar Adrián, hogy a lakosság csak igen kicsi hányadának ad jogot ez iparág művelésére s ebből következőleg ezernyi tömegeket von el a könnyen kínálkozó megélhetés lehetőségétől.

Hódy is a tengeri halászatra és a tengeri közigazgatás ügyeire irányítja a kereskedelmi miniszter figyelmét. A minisztériumban talán meg volna az igyekezet a tengeri halászat fejlesztésére, ámde minden jóakarata hajótörést szenved a horvát autonóm kormány magatartása következtében. Energikus és sürgős föllépés volna szükséges a magyar kormány részéről, hogy a tengeri halászatot, amely már-már pusztulásnak indult, meg lehessen menteni. Szükséges volna a tengerészeti révéndőség szervezése is, mert ennek hiányában a horvát hatóságok egyszerűen nem respektálják a magyar kormány rendelkezéseit.

Különös, de úgy van, hogy ennek a tilalomnak nem valami súlyos természetű okai vannak, még — hála a háborúk Istenének — hadi állapotban sem vagyunk, — mégis mindenképpen megnehezített kenyérkereseti bázis az Adria gazdag állományú vizének halászati használatára a tenger mellék népének.

Azaz mégis hadiállapot az, amelynek ennek a tilalomnak magvát hordja magában. Szerényi államtitkár a kereskedelemügyi tárca költségvetésének záróbeszédében, amelyet Kosuth nevében mondott el, megemlítette, hogy az Adria-halászat a magyar kormány és a horvát érdekelttség között máris húzódo hosszú folyamatban levő vitás tárgyalások miatt nem volt rendezhető még eddig, s a sok súlyos bajaink között ennek a szanálására is beadott egy ígéretet, hogy az igazságügyminiszter szorgalmasan dolgozik ez ügyben s remélhető, hogy a horvát köröket hamarabb megfogja győzni a kérdésben a magyar kormány

álláspontjának helyességéről, mint ezt mi gondolnók. — Vakulj magyar s rágódj tovább is ezeken a kormánykijelentéseken!

De a tenger mellék iparjának fejlesztése oly sok, eddig figyelmen kívül hagyott, irányban művelhető, hogy vétek volna a tenger melléki szegény lakosságot tovább is téltenségben tartani s ezzel a már-már csapássá vált kivándorlást tovább is növelni.

Hódy jóakarata érdeklődése ennek a majdnem abszolút-szegény lakosság anyagi jólétének emelése iránt, van annyira jelentőséges sociális közéleti kérdés, hogy a kormány figyelmére méltassa s iniciáló lépéseket tegyen meg itt Fiumében a hatósági körökkel.

Am Hódy, aki nemcsak törekvő képviselő, de körültekintő publicista is, nem ok nélkül tett említést e kérdés kapcsán arról, hogy az állam közegeit megbízhatatlannak tartja arra, hogy Fiume és a tenger mellék lakosságának javára ez iránt komoly és eredményes tevékenységet fejthetnének ki.

A tenger melléki lakosság mai munkahiánya széles perspektívát nyitja meg a tengerparti ipar különféle új ágainak megteremtésére, üzembévitelére s kevés gondozása mellett is elvezeti a lakosságot oda, amire politikai érdekből is szükségünk van: a magyar állam megbecsülésére.

Ami pedig a tengeri halászat szabaddá tételének ügyét illeti, hát az egyenesen abszurdum, hogy száz meg száz ember, éhező család éveken át csak azért ne juthasson természetes kenyérkeresethez, mert ez jogköri özszeütközésbe került a magyar és horvát kormány rendelkezéseiben. Az itt érdekelt lakosság mai helyzete egyenesen kötelezettségévé teszi a kormánynak, hogy ebben a kérdésben sürgősen tiszta helyzetet teremtsen.

Az annexió ügye az olasz kamarában. Az olasz Kamara tegnapi ülésében külügyi politikára vonatkozó interpellációk kerültek tárgyalásra. Fusinato, volt külügyi államtitkár a következő indítványát indokolja: A kamara helyesli a kormány külpolitikáját. Fusinato kijelenti, hogy indítványát a politikai ösztönös indokból nyújtotta be és mindenféle erőszakoskodás ellen tiltakozik. (Helyeslés.) Nézet szerint a Balkánon történtek az egyensúlyt nem billentették fel Olaszország kárára s meg van győződve arról, hogy Ausztria-Magyarországnak nem az a szándéka, hogy az aegai tengerig hatoljon előre. Fusinato végül felszólítja a parlamentet, mondja ki a világbéke érdekében, vajjon a szövetséget és a parlament mai külpolitikáját meg akarja-e tartani? De nem szabad megfeledkezni arról, hogy minden országot oly mértékben tisztelnek és becsülnék, mely megfelel erejének. (Élénk helyeslés, zaj a szélsőbaloldalon.)

Barzilai képviselő célolja Fusinato nézeteit és vitatja, hogy a berlini egyezmény sig-

natárius hatalmai arra gondoltak, hogy Bosznia és Heregovina okkupációja végleges jelleggel bír. Pusztá rendészeti intézkedésről volt szó, melynek keresztülvitelét a monarchiára bízták. Fusinato nagyobb buzgalommal védte a két ország annexióját, mint Aerenthal báró a delegációk ülésén. Szónok ezután a monarchia engedményeit kritizálja. A csapatok kivonulása a Szandzsákból érté telen. A Montenegrónak kilitásba helyezett engedmények nem felelnek meg azon kompenzációknak, amelyeket Olaszország követelhet és amelyeket követelnie kell. Robilant, volt külügyminiszter a hármasszövetségre vonatkozó szerződés egyik klauzuláját úgy magyarázta, hogy a monarchia kötelezi magát Olaszországnak kárpóttást adni minden, a monarchia területére vonatkozó kiterjesztéséért. Egy levélváltásban is nyoma van annak, hogy Bosznia és Hercegovina végleges annexiója esetén a kártalanítás a Trentinóról való lemondás. A hármasszövetséget különbözőképpen lehet magyarázni és érteni, másrésztől azonban a politikát a legutóbbi események óta Tittoni miniszter sikerrel nem folytathatja.

A vitát folytatják.

UJDONSÁGOK.

— **Szerkesztőségünk**ből. A mai nappal szerkesztőségünk egy értékes erővel gyarapodott. Nagyenyedi Enyedy Barna, jónévű fővárosi újságíró, ki hosszú éveken át a legelőkelőbb fővárosi lapok munkatársa volt, ma szerkesztőségünk kötelékébe lépett és felelős szerkesztőnk mellett lapunk szellemi részének vezetését látja el.

— **Cattarói level „A Tengerpart” szerkesztőségéhez.** A többi lapokhoz hasonlóan mi is közöltük mult hó 20-án a magyar táviratiroda tudósítása alapján, hogy Cattaro közelében montenegróiak megtámadták a „Skt. Georg” osztrák-magyar hadihajó hat matrózát s hogy ennek következtében a „Budapest”, „Wien”, „Monarch” és „Zenta” hadihajók Cattaro előtt foglaltak állást. A mostani ideges, puskaporos világban ez nem volt az első és valószínűleg nem lesz az utolsó téves hír sem, mely a világsajtót bejárja, s másnap a távirati iroda már demantálta a saját előző napi híreit. A cáfolatot akkor szintén leközlöttük. Most dr. Magyar Antal hazánkfiától, kinek a Bocche di Cattaro bejáratánál Zelenikában gyönyörű penziója és birtoka van, az említett téves hír dolgában egy érdekes levelet kaptunk, melynek figyelemre méltó részleteit az alábbiakban adjuk:

„Multkori táviratom kapcsában újból kérdem, micsoda kuforrásból tetszik meríteni híreit Cattaro és Montenegróról? Alig 14 napja hogy hírül hozta, hogy a Monarch, Budapest, Wien elsőtartalékba helyeztetek és Pólában leszereltetnek, 10 nap mulva pedig éppen Cattarónál gyakorlatoznak? Aztán Cattaróban több ezer tengerészt partraszállítanak; hát nincsen Ausztriának elég katonája, hogy tengerészeket keljen partra szállítani? Aztán a Skt. Georg tengerészeinek megtámadása a Teodoi uton? két izben.

Hellmer parancsnok családja a penzióban lakik, békésen gyakorlatoznak, mindennapi vendégünk; azt hiszi, hogy ha a legkisebb ellenséges hangulat volna úgy szabadna a hajó legénységének Teodo és Cattaro közt sétálni (25 km. távolság!) Az egészről itt mit sem tudnak. Aztán itt telve van a Bocche kenyérkereset után járó montenegróiakkal, kik folyton jönnek mennek. hát ezt türhetné a közigazgatás, ha csak a legkisebb gyanu is volna.

Most meg 4000 montenegrói tüzér épít utat a Lovcen felé! Hát egész Montenegro tüzérsapatai ezerre tehetők! Azt hiszik, hogy Nikita fejedelem ennyi legénységet fog mozgósítva tartani, hogy utat építsenek? Aztán minek? A montenegrói katona jobb ott, ahol nincs ut. A Lovcenne vezetők kocsit ut pedig már másfél éve készen van.

Dr. Magyar érdekes leveléből tehát nyilvánvaló, hogy a sajtó értesülései a Cattaro környékén folyó dolgokról a legnagyobb mértékben tulzoltak. Valószínű, hogy egy tulbuzgó cattarói sajtótudósio, hogy mellékjövédelmét ily módon szaporítsa, rémhírekkel alarozza a magyar és az osztrák sajtót. Ennek a tudósítónak a nyomára tán a levél beküldője ott Cattaróban rá tudna jönni.

— **A munkásgimnázium előadásainak rendje.** A fiúmei m. kir. állami polgári fiúiskolában már évek óta folyó közérdekű népies előadásokat a közoktatásügyi minisztérium rendelkezése folytán legutóbb tudvalevőleg a „munkásgimnázium” gyűjtőfogalma alá vonták, a melyben az előadásokat az 1908-9 évfolyamban fokozódó érdeklődés mellett tartja meg a tanári kar. Az egy-egy napra kitűzött két előadás közül az elsőt mindig, este 7-8 óra, míg a másodikat mindig 8 és 9 órák között tartják meg. A december havában tartandó előadások a következők.

Dec. 4-én Sávári: Okiratok és Lendvay: Állatvilág.

Dec. 11-én. Czibesz: A kocka alaphomlokzata, metszete, Kőszegfalvi: A névszók, a szók elválasztása.

Dec. 15. Serafin: Görbe vonalu id., területszámítás, Völgyi: Hazánk terményei.

Dec. 18. Bató: Vegyesházbeliek kora, Kiss: Összetett kettőstételi feladatok.

Dec. 22. Kőszegfalvi: Az ige, a szófűzés, Czibesz, Egyszobás ház alap- és homlokrajza, keresztmetszet.

Dec. 29. Serafin: Szerkesztések, területek felmérése, Völgyi Hazánk alkotmánya és viszonya Ausztriához.

— **Látogatás a munkásgimnáziumban.** Nákó Sándor gróf kormányzó dr. Wickenburg István gróf, min. tanácsos, helyettes kormányzó és Donáth Imre miniszteri tanácsos, tanügyi előadó kíséretében meglátogatta a helybeli állami polgári fiúiskolában fennálló munkásgimnáziumot. A kormányzó bemutattatta magának Békei I. igazgató által az előadó tanárokat, érdeklődött az óra és tantárgy beosztása iránt, aztán meghallgatta Bató L. előadását az Árpádok koráról. Fél órai ott időzés alatt az iparosok, máv. alkalmazottak és pénzügyőrökből álló hallgatóság mindegyik tagját megszólítással tüntette ki a kormányzó. A hallgatóság nevében az egyik iparos-segéd mondott köszönetet Nákó Sándor grófnak. A kormányzó távozásakor a munkásgimnázium előadó tanárainak önzetlen fáradozásukért elismerését fejezte ki. Az iskola épületében az olasz ajkuak részére rendezett magyar nyelvű tanfolyamot is meghallgatta a kormányzó, ahol Zsák J. és Michélich E. áll. elemi iskolai tanítók tartottak előadást.

— **Kivitelünk.** Bécsben a kereskedelmi minisztérium most adta ki az Ausztria és Magyarország közti 1908. évi október havi áruforgalomról szóló kimutatást. Eszerint ebben a hónapban Magyarország kivitele Ausztriába 118.6 millió korona. Magyarország behozatala Ausztriából 115.9 millió korona. Az 1908. januártól október haváig terjedő időközben Magyarország kivitele 894.3, behozatala 1035.5 millió korona (9 millió korona.) Az év első 10 hónapjáról szóló ideiglenes kereskedelmi mérleg pedig Ausztria javára szolgáló 140.8 millió koronával zárul, a múlt év hasonló időszakában 94.1 millió koronával szemben.

— **A kikötőből.** December 3. Érkezett: „Gilda” osztrák gőzös Triesztből 600 tonna vegyes áruval; „Deák” magyar gőzös Velenéből üresen; „Biagio” olasz vitorlás 3000 tonna salétrommal.

Indut: „Amphitrite” osztrák gőzös Alexandriába 300 tonna vegyes áruval; „Gisell” osztrák gőzös Calcuttába 3800 tonna cukorral és 200 tonna fával.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** A Corso prolungato 15. számú házában tegnap súlyos szerencsétlenség történt. Wolf Albert negyedik emeleti lakónál van ellátáson egy Zimmermann Jolán nevű 8 éves iskolás leánya, aki tegnap a Corson végigvonult katonazenekar meghallgató végett a lakás egyik utcai ablakához szaladt s ott kihajolva bámult le a sokaságba. Egyszerre csak elvesztvén az egyensúlyt, lezuhant az emelet ablakából. És közben azonban a ház első emeletének ablakai alatt egy széles címtáblán akadt meg a ruhája s a lányka addig függve maradt rajta, amíg a ruhája el nem szakadt. A véletlen igy segítségére jött a biztos halálba repülő gyermeknek, aki azonban igy is elég súlyosan megsebesült, — karját, lábát és bordáját törte, — úgy, hogy ápolás végett a kórházba kellett vinni. Sérülései nem veszedelmesek s orvosi vélemény szerint a gyermekeleánya teste talán nem nagy nagyobb látható bajt a zuzódások után.

— **Egy vasuti alkalmazott súlyos vallomása.** Tudvalevőleg október hó 6-án Horvát István 13 éves raktárfiu a szabad kikötőben egy tolató mozdony által vontatott kocsik közé jutott s két kocsit ütközője fejét összelapította. Eleinte azt hitték, hogy a fiu saját vigyázatlanságának lett áldozata. A rendőrség ez ügyben vizsgálatot is indított. Tegnap azonban megjelent a rendőrségen egy vasuti fékező és súlyos vallomásokat tett. Elmondta, hogy a szerencsétlenség csakis a vasuti örök vigyázatlanságának tulajdonítható, mert a szerencsétlenség pillanatában egy vasuti őr sem tartózkodott a helyszínén. A többi alkalmazottak, akik akkor ott voltak, mind el voltak egyebütt foglalva. Az elmondottakat a rendőrség jegyzőkönyvbe vette s az aktákat áttette az ügyészséghez.

— **Dézsába fult csecsemő.** A közeli Podvesicén egy Zwecko nevű család egy éves csecsemője tegnap, mikor anyja a konyhában mosott, egy vízzel telt dézsába bukott, anélkül, hogy anyja észre vette volna. A csecsemő belefult a dézsa vizébe. A hatóság emberei a csecsemő holttestét beszállították az ottani temető halottasházába.

— **Lopások.** A Via Orti 3. számú ház udvarába tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak és körülbelül 200 korona értékű fehérneműt elloptak.

A rendőrség egyik alkalmazottja bekísérte Vertovsek Antal 14 éves feisztritzit illetőségű fiut, mert a Perkovics féle cipőüzletben egy pár cipőt lopott.

— **A flottafejlesztés programja.** Bécsből jelentik, hogy a haditengerészet vezetősége rendszeres flottaprogrammon dolgozik, mely valószínűleg a legközelebbi delegációs ülészak alatt kerül nyilvánosságra. A program főleg a „Monarch”-tipusu partvédő hajók ujjáépítésére vonatkozik, minthogy a „Wien”, „Budapest” és a „Monarch” immár messze elmaradt a nagy tengeri hatalmak hasonló típusu hajói mögött. Szükséges, hogy a külhatalmak 18—19.000 tonnás csatahajóival szemben Ausztria-Magyarország is hasonlókat állíthasson. Montecuccoli gróf már a legutóbbi delegációs ülészak alkalmával jelezte, hogy a hajóépítő mérnökök 18—19.000 tonnás hajók tervein dolgoznak. A program második pontja a gyorscirkáló flotta kiegészítése, valamint két monitor építése, minthogy a „Maros” és a „Lajtha” már megrongálódtak. Szükség van azonkívül aknahajókra, amelyeknek a „Pelikánt” kell pótolniok. Ezek az aknahajók szénszállításra és a besesült vagy fáradt legénység elhelyezésére is szolgálnak. Két szénszállító hajó még igy is föltétlenül szükséges, valamint halaszthatatlan a tenger alatt járó flotilla ujjászervezése is.

— **Hangverseny.** Amint már megirtuk, a Fiumei Magyar Daloskör f. hó 12-én tartja meg első táncmulatsággal egybekötött hangversenyét. A meghívókat most küldi szét az egyesület a tagoknak. A hangverseny műsora a következő:

1. Schmidt. Coradilla. Éneklő a kar.
2. Panehielli. Nagy ária a Gioconda című operából. Éneklő Medek Anna urhőgy, a m. kir. operaház magán művésznője, zongorán kíséri Bató László ur.

3. Liszt. Szerelmi dal. Schlötzer. Koncert Etud. Schütt-Strauss. A Bőregér keringő hangverseny átirata, játzsza Kreutzer-Potošnjak Evelina urnő.

4. Lányi Ernő. Kertem alatt . . . Éneklő a kar.

5. Csiky János. Várlak. Tarnay Alajos. Ősz utója. Noseda Károly. Pirosrózsák. Éneklő Medek Anna urhőgy, zongorán kíséri Bató László ur.

6. Huszka J. Darumadár. Fráter L. Százszál gyertya. Népdal. Beszegődem. Bató László ur átiratában éneklő a kar.

— **Szomorú statisztika.** A m. kir. központi statisztikai hivatal ma tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi október havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatait.

Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 1289 millió koronával szemben ez év január—október havában 1307.7 millió korona volt s ebből 1019.9 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk az 1907. évi 1209.5 millió koronához képest 58.0 millió koronával emelkedett és értéke az 1908. év első tíz havában 1267.5 millió korona volt, mely összegben Ausztria 924.2 millió koronával részesedett. Az 1908. év tíz első hónapjában árumérlegünk összesen 40.2 millió, Ausztriával szemben pedig 95.7 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

Behozatalunkban legnagyobb értékösszeggel a textilipar kész gyártmányai szerepelnek. Ez áruk behozatali értéke a f. év első hónapjában 365.9 millió koronát tett s ez összegben Ausztria nem kevesebb, mint 357.7 millió koronával részesedik. Pamutszövetekből behozatalunk egymagában 150.9 millió koronát tett, gyapjuszövetekből pedig 99.3 millió koronát.

Legfontosabb kiviteli cikkeink ezuttal is a gabonaneműek és a liszt. Az utóbbiból január—október havi kivitelünk 156.1 millió koronát tett (1907-ben 155.9 millió koronát) amiből 142.6 millió korona értékű Ausztriába szállított. Buzakivitelünk értéke 74.9 millió korona volt, (az előző év tíz első havában 77.7 millió); rozskivitelünk 32.4 millió (1907-ben 34 millió).

A vágó és igásállatok kivitele az előző év tíz első havának eredményéhez képest emelkedett, 161.5 millió koronáról 204.3 millió koronára. Az emelkedés legnagyobb a sertéskivitelnél 16.7 millió korona s ezenkívül még ló-kivitelünk 6 millió koronával, ökörkivitelünk 9.5, bikakivitelünk 1.2 millió koronával, tehénkivitelünk 1.1 millió koronával nagyobbodott.

Homok- és kristálycukorból kivitelünk 22.1 millió koronát tett, mely összeg az előző év január—október havi kiviteléhez képest 6.9 millió korona értékemelkedést mutat.

A faneműek kivitele valamivel csökkent.

A közönséghez!

1908. december 1-ére új előfizetést nyitunk „A Tengerpart”-ra, mely Fiuménak egyetlen, független, a hatalomtól meg nem vásárolt magyar napilapja és öt év óta megalkuvás nélkül küzd itt a fiúmei magyarság érdekeiért és örekvéseiért.

„A TENGERPART”

nemsokára hatodik évfolyamát kezdi meg és a legutóbbi évek zavaros sajtóviszonyai között egyetlen állandó támasza és zászlóvivője volt a fiúmei magyarságnak. Igérjük, hogy e célunknak a jövőben kettőzött erővel és buzgalommal fogunk megfelelni és minden lehelletünkkel szolgálni fogjuk a fiúmei magyarságot, melynek szeretete és támogatása

„A TENGERPART”

egyedüli talpköve volt eddig és az lesz a jövőben is.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy órá	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 3. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

A földmivelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását folytatják.

Zakariás János a székelyek folytonos elszegényedésével s a székely-akció kevés eredményével szemben az Albina román nemzeti-ségi politikát szolgáló pénzintézet veszedelmes üzeméről mond el újabb részleteket.

Pop Cs. István a románság újabb sérelméről említi fel, hogy a kormány nem a román nép boldogulásának elősegítésére törekszik, támadja a kormányt s végül kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

Darányi Ignác miniszter a záróbeszédében külön foglalkozik a nemzetiségek, különösen a románok panaszaiával s kijelenti, hogy ezek csak arra valók, hogy újabb tápot adnak a nemzetiségi izgatónak. Szó a legközelebb hirteligen nyilvánosságra fogja hozni azokat az adatokat, amelyek a nemzetiségi szónokok vádjait pontról-pontra megcfolja.

A Ház Darányi felszólalása után a költségvetést részleteiben is elfogadta.

Ezután a közoktatási tárca költségvetésének részletes tárgyalására tértek át, amelyet Sággy Gyula előadó ismerteti és elfogadásra ajánl.

Szabó István a tornatanítás fejlesztéséről beszél.

Náray Lajos a költségvetés mellett szólal fel s azt elfogadja.

Csapatszállítások Boszniába.

BUDAPEST, dec. 3. Ma hajnalban a 37. gyalogezred egy zászlóalja elindult Nagyváradról Moszartba. Ugyancsak a pécsi 69. gyalogezrednek egy 1000 főnyi legénységre kiegészített zászlóalja, a losonci 25-ik és az egri 60-ik gyalogezred 200—200 főnyi legénysége és a lőcsei 85 gyalogezred 22 tisztje és 800 közlegénye ma különvonaton Boszniába indult.

A képviselőház és a külpolitikai helyzet.

BUDAPEST, dec. 3. A képviselőház mai ülésén az a hír terjedt el, hogy a Ház a földmivelésügyi tárca költségvetésének letárgyalása után nyomban bizonytalan időre elnapolja az üléseit, aminek okát a monarchia külügyi politikájában szinte óráról órára beálló újabb eseményekkel, illetőleg a riasztó háború-hírekkel hozták összefüggésbe.

A képviselőház folyosóján ma egyébről sem folyt a beszéd, mint azokról a riasztó hírekről, amelyek az ország minden részéből a fenyegetett bosznia és hercegovinai területekre indított katonai csapatok elindulásáról s az ezek következtében támadt helyi riadalmakról szólanak.

A statárium kihirdetése Prágában.

PRÁGA, dec. 2. Amitől a komoly elemek félték: bekövetkezett. A kormány ma délben kihirdette az ostromállapotot. Ez a proklamálás hihetetlen hatással volt a lakosságra. Németek és csehek egyaránt meg vannak döbbenve.

BÉCS, dec. 3. A bécsi hóhér rendeletet kapott, hogy azonnal induljon Prágába pribékjeivel és a bakó már el is utazott.

Valószínűleg az ostromállapottal együtt a kivételes állapotokat is kihirdeti a kormány.

A török bojkott.

SZALONIKI, dec. 3. Itt rosszalólag vették a török kormány ígéreteit a bojkott megszüntetésére nézve és minden lehető el akarnak követni, a bojkott továbbfejlesztése érdekében.

A kínai császár megkoronázása.

PEKING, dec. 2. Az új kínai császárt nagy ceremóniák között ma megkoronázták.

A véderő hódolata.

BÉCS, dec. 2. A király ma félkettőkor kihallgatáson fogadta Schönaich közös hadügyminisztert, Georgi landwehrminisztert, Bolza államtitkárt, a beteg Jekelfalussy honvédelminiszter helyett és Montecuccoli gróf ellen-

tengernagyot. A hadügyminiszter a hadsereg nevében üdvözlő hódolatát fejezte ki a királynak. Ófelsége a hadsereg hódolatára kijelentette, hogy súlyos uralkodói gondjai között a véderőre mint egy megnyugtató fénysugárra tekint a monarchia mai kényes külpolitikai helyzetében.

Bányaszerencsétlenség.

DÉVA, dec. 3. A dévai kőszénbányában mostanában robbantó munkálatokat végeznek. Ma korán reggel egy erősebb robbantás, következtében egy ház a levegőbe repült, a melynek romjai alul több súlyosan megsebesült munkást huztak ki.

A bankrablók pöre.

BUDAPEST, dec. 3. A pestvidéki esküdt bíróság ma kezdte tárgyalni a Pesti magyar kereskedelmi bank újpesti fiókpontjában a múlt hónapban elkövetett bankrablás ügyét. A közönség zsufolásig megtöltötte a karzatot. A két bankrabló: Antosievic és Piaszkovszki töredelmes vallomást tettek. Ítélet csak éjféle várható.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsio

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szeri teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hőrjük figyelmébe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszertárban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Intelligens 16-18 éves fiatal

ember, ki magyarul és ezenkívül a helyi 3 másik nyelv egyikét bírja, alanti gyógyszer-tárban felvétetik. Közelebbit délben 12—1 óra között az Accurti gyógyszer-tárban Corsia Deák 24.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj

mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.

Naponta friss bécsi kolbász.

Elsőrendű fehérnemű uri és női

divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK.

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1)
II. em. 17.

Globus Hirlapügynökség.

Újság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

OCULÁRIUM

Budapest, IV., Kossuth-Lajos utca 15 félem.
Wien, I., Kärntnerstrasse 39.

Meafelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 óráig Márkus dr. vezetésével.
Szemüvegek és orrcsüptetők 3 kor.-tól feljebb.
Sinházi és távcsövek minden kivételben dús választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

VELENCE

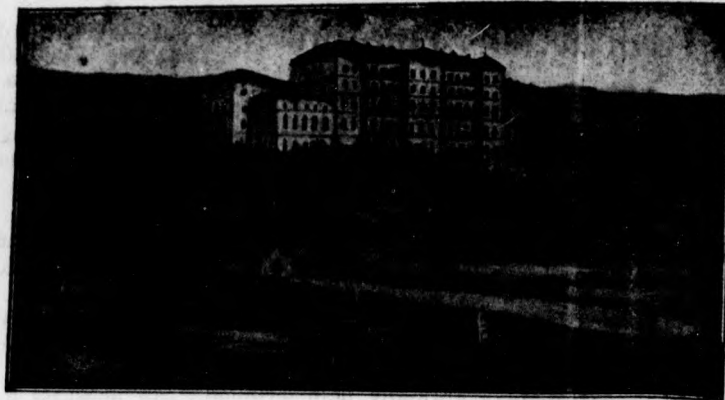
Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk-tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett **THERAPIA PALACE - CIRKVENICÁBAN** kitünő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron. Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fűvnyű tengeri fürdő, saját tehenészet, jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynevei jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések. Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitünő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör! Tulajdonos: Ladányi György.

FEGYVEREK vadászati, sporti- és vivőeszközök stb. — nagy raktára Leonessa Vincenzo

FIUME, Via Andrassy 17.

— Mechanikai és fegyverkovács-műhely. —

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lif, fürdőszobák stb. stb.

Table D' Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

Nattich: Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER**

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitünő konyhával. — Mérsékelt árak.

Kívánatra díjtalan prospektus.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket

Szekulesz Sándor japán és kínai áruház

FIUME, Via Alessandrina I.

Karácsonyra és újévre

a legszebb ajándékok kaphatók

Weiss Jacques utóda

Weiss Salamon

üveg- és porcellán kereskedésében Fiume, Via Governo és Erzsébetter sarkán.